

एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेंतर्गत
घटकांच्या आर्थिक निकषामध्ये सुधारणा
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- ICPS-२०१९/प्र.क्र.२६/का-०८
नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
तारीख- ०५ फेब्रुवारी, २०२१.

वाचा :-

१. बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५.
२. एकात्मिक बाल संरक्षण योजना राबविण्यासंदर्भात केंद्र शासन व महाराष्ट्र शासन यांच्यात झालेला सामंजस्य करार. (ICPS-२०१०/प्र.क्र.१८४/का-३, दि.१३.८.२०१०.)
३. केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाचे पत्र क्र.D.O.No.१४-३/२०१२/CW-II (Vol.IV), दि.३.३.२०१४ व संकेतस्थळावर उपलब्ध सुधारित निकष.
४. केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाचे पत्र क्र.D.O.No.१४-३/२०१२/CW-II, दि.८.१२.२०१७.
५. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.ICPS-२०१०/प्र.क्र.३३७/का-८, दि.३०.७.२०११, दि.१५.५.२०१२ व दि.१६.१.२०१४.
६. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.ICPS-२०१७/प्र.क्र.१८०/का-८, दि.६.३.२०१८.

प्रस्तावना :-

बाल संरक्षणाशी संबंधित कार्यान्वित यंत्रणेची गुणवत्ता वाढविणे आणि त्या बळकट करणे या उद्देशाने केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (Integrated Child Protection Scheme-ICPS) ही योजना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्यात सन २०१२-१३ पासून महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटीमार्फत राबविण्यात येत आहे.

२. महिला व बाल विकास विभागाचा शासन निर्णय दि.३०.०६.२०१८ अन्वये अंब्रेला एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना- ICDS या योजनेतील उपयोजनांची नवीन नावे लागू करून योजनांमधील विविध बाबींचे दर सुधारित करण्यात आले आहेत. तथापि सदर शासन निर्णयामध्ये “बाल संरक्षण सेवा” या उपयोजनेचे केंद्र शासनाने दि. ०८/१२/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये केलेले सुधारित दर नमूद केलेले नाहीत. परिणामी केंद्रशासनाच्या सुधारित बाल संरक्षण सेवा योजनेअंतर्गत कार्यरत यंत्रणांना रक्कम वितरीत करण्यास अडचणी निर्माण होत होत्या.

३. केंद्र शासनाने दि.८.१२.२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये सदर योजनेंतर्गत येणाऱ्या घटकांच्या आर्थिक निकषांमध्ये खालीलप्रमाणे बदल केलेले आहेत.

- १) महागाई दरातील वाढ लक्षात घेऊन बालगृह/ निरीक्षण गृह , खुले निवारगृह आणि विशेष दत्तक संस्था यातील दाखल प्रवेशितांसाठी प्रतिबालक प्रतिमाह ₹२,०००/- याप्रमाणे लागू असणाऱ्या परिपोषण अनुदानाच्या दरात वार्षिक ८% याप्रमाणे वाढ करण्यात आली आहे.
- २) बाल कल्याण समिती (Child Welfare Committee -CWC) यांच्या बैठका प्रतिमाह १२ वरून २० करण्यास तसेच सदर समितीच्या व बाल न्याय मंडळाच्या (Juvenile Justice Board- JJJB) बैठक व प्रवास भत्ता यामध्ये ₹१,०००/- वरून ₹१,५००/- याप्रमाणे वाढ करण्यात आली आहे.

४. सबब, प्रस्थापित यंत्रणा सुरळीत चालू राहण्यासाठी तसेच केंद्र शासनाच्या दि.८.१२.२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये प्रस्तावित आर्थिक निकषांतील बदलांच्या अनुषंगाने सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा. मंत्रीमंडळाच्या दि.१३/०१/२०२१ रोजीच्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेअंतर्गत बालगृह/ निरीक्षण गृह, खुले निवारागृह आणि विशेष दत्तक संस्था यातील दाखल प्रवेशितांसाठी प्रतिबालक प्रतिमाह ₹ २,०००/- याप्रमाणे लागू असणाऱ्या परिपोषण अनुदानाच्या दरात वार्षिक ८% याप्रमाणे वाढ करण्यास त्याचप्रमाणे बाल कल्याण समिती (Child Welfare Committee -CWC) यांच्या बैठका प्रतिमाह १२ वरून २० करण्यास आणि बाल कल्याण समितीच्या व बाल न्याय मंडळाच्या (Juvenile Justice Board- JJB) बैठक व प्रवास भत्ता यामध्ये प्रति बैठक ₹ १,०००/- वरून ₹ १,५००/- याप्रमाणे वाढ करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. सदर सुधारणा सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षापासून लागू होतील.

२. सदर बाबीवरील होणारा खर्च मागणी क्र.एक्स-०१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १०२ बाल कल्याण, (१६) शासकीय संस्था, (१६) (०१) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (कार्यक्रम), (२२३५ C ००९) (केंद्र हिस्सा), (१६) (०२) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (कार्यक्रम), (२२३५ C ०१८) (राज्य हिस्सा), १९९, अशासकीय संस्थांना सहायक, (००)(०२) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (२२३५ C ०२७) (केंद्र हिस्सा), १९९, अशासकीय संस्थांना सहायक, (००)(०२) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (२२३५ C ०३६) (राज्य हिस्सा), (१६)(०३) एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेंतर्गत बाल कल्याण समिती व बाल न्याय मंडळ यांना सहायक अनुदान (२२३५ C ४१२) केंद्र हिस्सा, (१६)(०३) एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेंतर्गत बाल कल्याण समिती व बाल न्याय मंडळ यांना सहायक अनुदान (२२३५ C ४२१) राज्य हिस्सा या लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध करण्यात येणाऱ्या सहायक अनुदानातून भागविण्यात येईल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२१०२१०१५४१२९७२३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत वाघमोडे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
४. मा.सभापती/उपसभापती विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.

५. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
६. मा.मंत्री (म व बा वि)/राज्यमंत्री ((म व बा वि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (ले व का), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१२. महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर.
१३. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी
१४. वित्त विभाग (व्यय-६), (अर्थसंकल्प-७), नियोजन विभाग (का.१४७२), मंत्रालय, मुंबई.
१५. सर्व कार्यासने महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवड नस्ती/का-८.